

dr. Melita Kukovec
Oddelek za anglistiko in amerikanistiko
Filozofska fakulteta Maribor
Koroška cesta 160
2000 Maribor

RECENZENTSKO MNENJE O UČBENIKU

»SURVIVE«

Avtorice: Janja Čolić, Beti Kerin in Sandra Vida

Uvod

Za pouk tujega jezika v poklicnem izobraževanju so imeli učitelji na področju učbeniških gradiv do sedaj najmanj izbire, zato toplo pozdravljam prizadevanja avtoric, da ciljno zanje pripravijo osmišljen učbenik, s katerim bodo dijaki utrdili osnovne slovnične strukture in predvsem najpomembnejše jezikovne funkcije, ki jim bodo pomagale "preživeti" na njihovem poklicnem področju. Veliko težje kot za splošno srednješolsko izobraževanje je izbrati ustrezen učbenik za srednje in nižje poklicno izobraževanje, saj se razen različnih sposobnosti dijakov in različnega poudarka na razvijanju jezikovnih zmožnosti, razlikuje tudi število ur pouka tujega jezika. Kot nadgradnjo splošnega jezika usvajajo dijaki tudi jezik stroke, zato morajo učitelji sami dodajati sodobna strokovna gradiva. Učbenik tako ne sme biti preobsežen, ker ga sicer ne bi bilo mogoče racionalno izkoristiti, niti prezahteven, saj morajo dijaki v bistvu utrditi osnovno besedišče in jezikovne strukture in vanje vključiti strokovne izraze, ki se uporabljajo v resničnih situacijah v njihovih poklicih. Hkrati pa mora biti učbenik dovolj bogat in komunikativno naravnani, da bo spodbujal smiselno rabo jezika in omogočil uporabnikom, da se znajdejo v tujejezikovnem okolju in spoznajo nekatere kulturne značilnosti le-tega. Učna gradiva morajo za dijake predstavljati tudi dovolj velik izziv, omogočiti razvijanje jezikovnih zmožnosti, zagotoviti medpredmetne povezave, spodbujati ustvarjalnost ter jih uspešno pripraviti na preverjanje znanja.

Učbenik ostaja temeljni učni vir in osnovno učno sredstvo pri pouku tujega jezika in prav zato je tako pomembno, da je z učnim načrtom kar najbolj usklajen. Z izbranim učbenikom moramo doseči standarde znanja, ki jih predpisuje veljavni učni načrt oz. katalog znanja, biti mora usklajen s cilji in predlaganimi vsebinami, prilagojen razvojni stopnji učencev, skladen z znanstvenimi pedagoško-psihološkimi spoznanji stroke in didaktično-metodično sodobno zasnovan. S temi kriteriji v mislih sem ocenjevala ustreznost obravnavanega gradiva.

V pregled sem dobila osnutek učbenika z delovnim zvezkom, že oblikovano prvo enoto in besedilni zapis avdio posnetkov (ang. tapescript). Gradiva omogočajo doseganje znanja na stopnji A2 do B1 SEJO.

Struktura in vsebina učbenika

Učbenik **Survive** je razdeljen na šest obsežnejših enot, prva od njih ima 11 delov (od A-K), druga, tretja in četrta imajo 8 delov (A-H), peta 6 delov (A-F) in šesta 5 delov (A-E). Na koncu vsake enote je mini test za preverjanje usvojene učne snovi in kontrolni seznam za učenčev samo-vrednotenje znanja, kjer sam oceni, kako dobro učno snov obvlada.

Učbeniku so dodani še: seznam uporabljenega besedišča, nepravilnih glagolov in po enotah razdeljeni navedki slovničnih struktur in jezikovnih funkcij.

V vsaki enoti so na začetku jasno navedeni učni cilji. Učenje je osredinjeno na komunikacijske procese. Komunikacijske dejavnosti so jasno razdeljene na vedno bolj zahtevne stopnje, jezikovne spretnosti se med seboj prepletajo in dopolnjujejo, spremljajo pa jih sistematične in smiselne vaje, ki so personalizirane in spodbujajo sodelovalno učenje. Po vsaki enoti je *Mini Test*, kjer lahko preverijo tako rabo jezika, kakor usvojene slovnične strukture. Redno preverjanje pridobljenega znanja omogoča učencem pregled nad napredkom pri učenju in spodbuja njihovo samozavest, kar pripomore k večji avtonomnosti in k sprotnemu delu učencev.

Pri izboru tem so upoštevana vsa predvidena načela: teme so zanimive, uporabne in poučne, zelo aktualne in pestre, prilagojene so starostni stopnji učencev in njihovim interesom, so v skladu z učnim načrtom, s ponovnim razširjenim obravnavanjem že znanih tem pa učbenik zadosti tudi ciljem procesnega učenja. Besedila predstavljajo primere iz sodobnih vsakodnevnih življenjskih situacij z različnih področij, kar omogoča tudi medpredmetne povezave. Besedila so izvirna, sodobna, zanimiva, niso predolga in so zato tudi dobro obvladljiva. Besedišče je obdelano celovito, saj nove besede spoznajo v primernem in tipičnem kontekstu, na osnovi vzorcev iz vsakdanjega življenja, torej v smislu sodobnega leksikalnega pristopa. Dijaki imajo možnost spoznati sodobne fraze, sopomenke in pomensko povezane besede ter veliko priložnosti, da nove besede vadijo in utrjujejo v različnih smiselnih situacijah.

Slovnične strukture, ki so v skladu s predpisanimi v učnem načrtu, predstavlja in predvsem utrjuje v smiselnem kontekstu, saj uporablja **Survive** induktivni pristop k poučevanju slovnice, ki omogoča dijakom, da sami iz primerov odkrivajo pravila za tvorbo in uporabo. Navaja jih na to, da pravila preverijo v slovničnem povzetku, kjer jim je v pomoč tudi razlaga v slovenskem jeziku. Vaje so dovolj raznolike in imajo jasne modele, navodila so opremljena s slovenskim prevodom, kar zagotavlja, da dijaki natančno vedo, kaj morajo narediti.

Sklep

Pohvaliti želim predvsem osredinjenost na učenca, sistematičnost in dobro preglednost učbenika. Odlikujejo ga sodoben in učenčevim sposobnostim prilagojen jezik, uporabnost podatkov, primeren izbor in raznolikost dejavnosti ter predvsem nasveti za uspešno učenje. Avtorice so upoštevale priporočila skupnega evropskega jezikovnega okvira, s katerim je usklajen tudi naš učni načrt, sodobna spoznanja stroke in humanističnega komunikacijskega pristopa. Menim, da **Survive** ustreza vsem zahtevam, ki jih predpisuje veljavni učni načrt za poučevanje angleščine v prvem, drugem in tretjem letniku srednjega poklicnega izobraževanja in tudi v programu nižjega poklicnega izobraževanja. **Survive** zagotavlja dovolj zanimiv pouk za učence, ki niso najbolj motivirani, ter jim omogoča, da usvojijo najpotrebnejše slovnične strukture in jezikovne funkcije za uspešno sporazumevanje na svojem poklicnem področju, zato priporočam njegovo potrditev.

Maribor, november 2016

dr. Melita Kukovec

